

Spis treści

Ortografia

1. Pisownia przedrostków – scenariusz lekcji z testem sprawdzającym.....3
2. Pisownia partykuł „nie” , „-by”, „-że”, „-ż” – scenariusz lekcji z testem sprawdzającym.....16
3. O trudnych końcówkach rzeczownika – scenariusz lekcji z testem sprawdzającym.....28
4. Ćwiczenia ortograficzne.....36

Interpunkcja

1. Zastosowanie cudzysłowu – scenariusz lekcji z testem sprawdzającym 73
2. Od średnika do myślnika – scenariusz lekcji z testem sprawdzającym 83
3. Emotikony a interpunkcja – scenariusz lekcji z testem sprawdzającym.....97
4. Ćwiczenia interpunkcyjne.....107

Pisownia przedrostków

Blandyna Mirosławska

Pomysł na ciekawą lekcję

Temat lekcji	Chodzić, wschodzić, podchodzić – poznajemy zasady pisowni przedrostków w języku polskim.
Cel ogólny	Rozwijanie zainteresowania językiem jako składnikiem dziedzictwa kulturowego.
Cele szczegółowe	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zna zasady pisowni przedrostków; ✓ wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce; ✓ korzysta ze słownika ortograficznego.
Kształcone umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> ✓ komunikacja na poziomie klasy i grupy ✓ stosowanie zasad pisowni przedrostków w praktyce
Metody, techniki i formy pracy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ problemowa (klasyfikacja według Okonia) ✓ praca z tekstem ✓ praca w parach
Środki dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kserokopie kart pracy (zadania 1–4) dla wszystkich uczniów ✓ kserokopie tekstu <i>Letnie chody i podchody</i> (załącznik 1) ✓ słowniki ortograficzne
Czas trwania zajęć	45 minut
Uwagi	Lekcję należy przeprowadzić po omówieniu budowy słowotwórczej wyrazu.

Przebieg zajęć

Etapy lekcji	Czas w minutach	Czynności nauczyciela i uczniów
Wprowadzenie	5	Zapisujemy na tablicy temat lekcji, rozdajemy uczniom karty pracy i słowniki ortograficzne. Następnie powtarzamy zagadnienia związane z budową słowotwórczą wyrazu, zwracając uwagę na rodzaje formantów. Uczniowie dobierają się w pary.
Badanie (I) i przekształcanie (I)	10	Polecamy uczniom przeczytanie tekstu <i>Letnie chody i podchody</i> (załącznik 1) i zapisanie wyrazów z przedrostkami pod odpowiednią regułą ortograficzną (zadanie 1).
Prezentacja (I)	3	Wybrany uczeń odczytuje wyrazy, pozostali sprawdzają poprawność wykonania zadania. Można poprosić kilku uczniów o przeczytanie własnych przykładów potwierdzających zasady pisowni przedrostków.
Badanie (II) i przekształcanie (II)	10	Do każdego wyrazu z ramki uczniowie dodają odpowiedni przedrostek. Następnie wpisują nowo utworzony wyraz w diagram krzyżówki i uzupełniają zdanie (zadanie 2).
Prezentacja (II)	2	Wybrany uczeń odczytuje utworzone wyrazy i hasło krzyżówki oraz uzupełnione zdanie.
Przekształcanie (III)	3	Prosimy uczniów o podzielenie wyrazów z krzyżówki na sylaby z wykorzystaniem zasady przenoszenia wyrazów (zadanie 3).
Prezentacja (III)	2	Wybrany uczeń prezentuje efekty pracy.
Badanie (III)	3	Na zakończenie polecamy wyszukanie w słowniku ortograficznym wyrazów z przedrostkami (zadanie 4).
Prezentacja (IV)	2	Kilku uczniów odczytuje wyrazy znalezione w słowniku, jeden z nich wyjaśnia, co oznacza ukośna kreska stojąca po przedrostku.
Podsumowanie	5	Podsumowujemy lekcję, zwracamy jeszcze raz uwagę na zasady pisowni przedrostków, zasady przenoszenia wyrazów oraz zasady korzystania ze słownika ortograficznego. Zadajemy pracę domową.

Zadania dla ucznia

1. Przeczytajcie opowiadanie *Letnie chody i podchody*. Podkreślone wyrazy zapiszcie pod odpowiednią regułą ortograficzną. Dopiszcie przykład wyrazu odpowiadającego regule.

A

Przedrostki zakończone na spółgłoskę, np. *bez-*, *nad-*, *ob-* itd. wymawiamy inaczej przed spółgłoską dźwięczną, a inaczej przed bezdźwięczną. Wymowa nie wpływa na pisownię.

.....

.....

B

Przed głoskami dźwięcznymi piszemy przedrostek *z-*, przed bezdźwięcznymi – *s-*.
Wyjątek: przed literami *s*, *si*, (*ś*), *sz* bez względu na wymowę piszemy przedrostek *z-*.

.....

.....

C

Przed grupą literową oznaczającą *ci* (*ć*) piszemy zawsze *ś-*.

.....

.....

D

Przed spółgłoską dźwięczną piszemy przedrostki *wz-*, *wesz-*, przed spółgłoską bezdźwięczną piszemy przedrostki *ws-*, *wes-*.

.....

.....